

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Contribuțiuni la cunoașterea României.^{*)}

— De contele Francisc Carol Marenzi. —

I.

«Nici născuți pentru libertate, nici la libertate chemați». Judecata aceasta zdrobitoare a lui Mateiaș Corvinul la adresa românilor, ne preocupă gândirea. Statul român și-a câștigat veacuri în urmă, în ciuda vorbelor menționate, libertatea; dar ce-uz a făcut de ea? În ce lumină apare această falsă haină a libertății, de sub creșterile căreia pândeste prefutindena teroarea externă și internă, față cu adevărata libertate, de care se bucură românul monarhiei noastre? Ce îndemnuri hotărâtoare aflăm în rassa, în mentalitatea, în istoria, în situația geografică, în viața economică a acestui popor, pentru justificarea atitudinii observate din partea României în războiul mondial? Întrebarea aceasta formează punctul de mănecare în cercetările noastre.

Românii cari locuiesc unul dintre cele mai mari teritorii de migrațiune, sunt productul încrucișării celor mai diverse elemente etnice. Pe lângă influințele primare: ilirice, dacice, tracogetiche, romanice și bulgaro-slavice, se mai resimt influințe secundare, venite din partea albanilor, hunilor, gepizilor, avarilor, ungarilor, pecenegilor, iazigilor, cumenilor etc. În Moldova se află chiar și sânge litvan, rutean și mongol. Incrucișările acestea au creat o rassă trainică, plină de vlagă și din punct de vedere antropologic foarte vânjoasă. Modul de trai, clima și felul de a fi al pământului au produs, mai ales din locuitorii munților, un popor resistent și nepretențios. În pătura suprapusă însă aflăm mult sânge levantin, cu îmbolduri spre o viață ușuratică. Constatăm, că chiar și lipsa omogenității de rassă dintre straturile superioare și inferioare, contribuiesc la laxarea legăturilor spirituale între masa poporului și conducerea politică.

În sinul etnologilor se luptă reprezentanții teoriei «continuității» cu adicții teoriei «migrațiunii». Conform învățături celei dintâi, care, se înțelege dela sine, numără în România pe cei mai fervenți aderenți ai ei, între poporul răsărit în urma legionarilor romani ai lui Traian, ai locuitorilor vechi daci, și românii de astăzi, există o legătură neîntreruptă.

Reconstruirea aceasta, care se întoarce până la Roma, a fost sprijinită și de vanitatea națională. Doar în Europa ajunsese la modă, mai ales prin veacul al XV-lea, dorul de a-și afla obârșia în poporul roman. Reprezentanții teoriei «migrațiunii», cari s'au folosit de cele mai de seamă rezultate ale cercetării istorice, stăruiesc să dovedească, că toți coloniștii

romani, cari de altcum nu au fost numai latini, ci din toate părțile împărăției, au trecut cu toții cu ocaziunea jertferei Daciei prin împăratul Aurelian, pe partea dreaptă a Dunării, în Moesia, și că migrațiunile nouă au șters ori ce urmă de viață romană în Dacia. Potrivit cu teoria «migrațiunii», leagănul adevărat al românilor, în care s'au format rassa și limba lor, e muntele Balcan (Hămus), unde începând în veacul al VII-lea după Cr. s'a strecurat, precum și în diferite părți ale Macedoniei și Tesaliei, numeroase elemente etnice din Italia de sud și din Iliria (Albania).

Existența unui stat româno-bulgar prin veacul al X-lea, până în veacul al XIII-lea, în regiunea Niș, Sofia și muntele Rodopé, nu se poate contesta. Aici s'au reformat românii din păstori în răsoinici, în soldă bizantină. Cedând presiunii împăratului «latin», românii au ajuns, afirmative, abia prin veacul al XIII-lea în masse mai mari, în grupuri mai mici însă deja în veacul al XII-lea, pe malul stâng al Dunării și în Transilvania, țară locuită înainte de venirea de numeroși slavi, și care în urma invaziunii mongolice era despopulată. De aici au ajuns mai în urmă în Marmăția, de unde peste Bucovina în Moldova. Cam pela 1400 ocupaseră aproape întreg teritoriul României de astăzi. Ei aduceau cu sine o cultură deja simțitor modificată prin influințe bulgare și slave. Reprezentanții teoriei «migrațiunii», se apără contra reprezentanților teoriei «continuității» cu împrejurarea, că în teritoriile locuite de români, îndeosebi în Transilvania, nu există dela vremurile lui Traian încoace până la imigrarea din veacurile XII și XIII nici o urmă despre români și că e imposibil să faci în istoria unui neam o săritură de o mie de ani. Cercetările etnologice despre România sunt îngreunate prin faptul, că valul slav din veacul al VII-lea a șters granițele de odinioară dintre teritoriile culturale grecești și romane.

Poate că în timpuri preslavice să fi existat unele legături între popoarele balcanice, în parte latinizate și între teritoriile locuite astăzi de români, un fapt, care ar putea să arunce o nouă lumină asupra problemei etnice a românilor. Suntem siliți în urmăre să abandonăm teoria «continuității»; teoria «migrațiunii», în mare parte verosimilă, este acomodată, în temeiul eventualei descoperiri de raporturi cu popoare balcanice mult puțin latinizate, pentru o aprofundare.

E fapt, că românii și-au făcut apariția în munții balcanici și în Transilvania, mai ales ca păstori. Până și în trecutul apropiat am văzut turme de oi de ale românilor ardeleni, coborându-se la pășune până la marea Egeică. Istro-românii și românii de pe insula Cvarnero încep să dispară abia în veacul din urmă.

În tot cazul caracterul etnologic fundamental al românilor e cel al

unui popor balcanic și toate rezultatele cercetării ne îndrumă spre partea apuseană a Balcanului (Albania, Macedonia și Bulgaria de vest), dovedind afinități cu Italia romană și post-romană.

În limba românească se încrucișează latina vulgară cu mai multe idiome streine. Mulțimea de cuvinte înrudite cu limba sanscrită dovedesc formațiuni primitive de cuvinte, cari pot să fie pelazgice, ilirice și în parte tracice-dacice.

Influința culturai slave de mai târziu se resimte, nu numai în limba românească, ci mai ales în faptul, că limba liturgică în bisericile românești, până la sfârșitul veacului trecut a fost cea slavă.

Latinismul străformat în dacoromanism, nu conglăsuște cu istoria culturală a românilor. Aceștia au primit influința franceză asemenea rușilor, polonilor și orientalilor. Stratului subțire latin sunt suprapuse straturi puternice balcanice. Dacă sângele latin ar fi în prevalență, România ar trebui să-și afirme afinitatea cu Italia și cultura ei în mod mai deosebit și să arătat mai înclinată spre catolicism. În România abia dacă se află simpatii pentru Italia postromană. Aflăm în dezvoltarea României șase veacuri de influință slavă, 3 veacuri de influință turco-elină și începând cu veacul al XVIII-lea influința franceză, adusă din Grecia de fanarioți. Influința aceasta e însă în România mehanică și nu organică. Nu-i permis să uităm nici influința polonă în Moldova.

Limba română, care la început avea numai a cincea parte din capitalul lexical, împrumutat din limba latină, a primit ulterior un colorit artificial francez. Astăzi stăpânește în România franțuzismul; cu două generații în urmă în societatea boierească se vorbea numai grecește. Leagănul culturai românești se află în Ungaria. Aici au apărut în jumătatea primă a veacului XVI-lea întâile cărți românești, George Rákoczi a înlocuit liturgia slavă cu cea românească și românii transilvăneni au folosit mai întâi literile latine. În veacul al XVIII-lea existau în Transilvania 300 de școli, în România nici una.

Academia română a fost înființată de transilvăneni. Ungaria a stăruit în toată vremea să netezească pentru naționalități drumul unei asimilații pretinești. Chiar și în afacerile religioase a dovedit, în deosebi în Transilvania, toleranță. Sub raportul acesta România e mult înapoi. Da, ea a fost ferită de războaie religioase, faptul acesta însă nu se poate atribui toleranței, ci lipsei divergențelor de credință. În general în România n'a stăpânit nici când o religiozitate profundă. Locuitorii ei n'au simțit trebuința metafizică. Viața religioasă, mai mult o viață religioasă exterioară, a stat în slujba politice. Despre sfinți românești abia se știe ceva. Dela anul 1864 România are o biserică autocefală.

E curios, că tocmai maghiarii, cari din partea românilor sunt considerați de antagoniștii lor, au stat, în ce privește religiunea, limba și cultura, sub adevărata influință latină, și nu românii cu spoiala lor latină. Popoarele latine sunt de felul lor iubitoare de libertate. Maghiarii sunt în cel mai înalt înțeles al cuvântului iubitori de libertate, deoarece cinstesc și apără chiar și libertatea streină. Românii influințați de viața spirituală și morală bizantină, vor cunoaște adevărata iubire de libertate, care nu e numai de natură egoistă, ci și altruistă, abia în urma trecerii dela mentalitatea bizantină la mentalitatea care stăpânește țările centrale ale Europei. Experiem la românii monarhiei noastre, ce roduri bune au fost în stare să producă pătrunderea spiritului occidental la neamul acesta primitiv și accesibil pentru cultură. Rassa română, din punct de vedere etnopolitic, în parte covârșitoare, este balcanică, și ea numai sprijinită de neamurile de cultură din vecini, va putea evolua în mod binefăcător. Balcanul este fructificat în special de Europa centrală și în mod special de vechere geopolitic, peninsula balcanică și țara românească întreagă, formează continuarea Europei centrale. România e nevoită astăzi, când stăpânește geopolitica cu toți factorii ei economici și militari, să facă trecerea dela etnopolitică la geopolitică. Românii sunt orientali, cari trebuie cuceriti pentru Europa centrală. Procesul acesta să fese în războiul mondial. Împrejurarea, că România s'a alăturat la dușmanii noștri, să atribue faptului, că ea în privința mentalității și culturii a rămas bizantină, ori mai bine zis moscovită, deoarece Moscva e moștenitoarea Bizanțului. În ultima analiză stărpirea spiritului bizantin-moscovit, care să resimte în măsură destul de mare în România, este o necesitate. România trebuie să vadă clar că unde aparține, și în viitor să părăsească ținuta nehotărâtă, observată în trecut, înțelegând greșit libertatea ei, ținuta dubioasă, care a înrăurit în mod atât de păgubitor caracterul poporului.

Atunci judecata regelui Mateiaș Corvinul va fi lipsită de temei. România va dobândi adevărata sa libertate; libertatea, care zace în lege, în porunca firei și în porunca geografiei.

Poporul român e stăpân fără îndoială asupra unei distinse inteligențe naturale; referitor la cultura poporului însă e nevoie să se muncească încă mult. În anul 1912 s'au numărat în România 82% de analfabeți.

Din cele 10.000.000 ale tuturor românilor 7.000.000 revin regatului român, ceea ce înseamnă o populațiune relativ foarte rară.

România ocupă una dintre cele mai însemnate poziții în Europa: gurile Dunării și defileul strategic între Carpați și Dunăre. Din punct de vedere al politice comerciale și în urmăre al politice militare, România firește trebuie să graviteze spre Europa cen-

^{*)} Pentru valoarea lui instructivă și obiectivitatea cu care este scris, reproducem acest articol după ziarul «Pester Lloyd» dela 24 Dec. 1916.

trală. Peninsulei balcanice aparține ea doar numai în baza mulțimei de cartiere și în baza prăvuitorilor sale tabele genealogice; și dacă cu ocaziunea războiului ultim balcanic și-a regăsit peste noapte sufletul său balcanic, împrejurarea aceasta nu înseamnă, decât ori înstăpânirea sentimentului deșteptat asupra minții, ori ingerința influențelor streine. Dorul de sud s'a ivit fără nici o legătură cu viața politică anterioară, și astfel nu se poate contesta ingerința influențelor streine. Dorul de sud s'a deșteptat în Rusia! Nefiind apărată în fața Rusiei, România a purtat un comerț foarte neînsemnat. Rusia stăruie să dea viața comerțului acestuia, năzuind în aceeași măsură să pună stăpânire și pe comerțul sârbesc, prin mijlocirea Dunării, și să fortifice *Reni* în paguba *Galaților*. România are în istorie rolul unei țări potrivite pentru treceri. Slavii dela nord treceau deja cu o mie de ani înainte, în interprinderile lor, peste ea spre Balcani. Mai ales Dobrogea era folosită pentru operațiuni militare. Din partea Turcilor România a avut relativ puțin să sufere; drumurile lor îi duceau spre apus, spre inima monarhiei noastre. Dunărea și Carpații au contribuit în mare măsură la apărarea țării. Malul mării românești e de cea mai mare importanță pentru comerțul extern al României; interesul firesc îi dictează să cultive relații bune cu stăpânitorii Dardanelor.

Ziua Împăratului Wilhelm.

Dela cartierul general german s'a dat următorul comunicat oficios:

Maiestatea Sa, cesară și apostolică regească, a sosit în 26 Ianuarie la cartierul general german, pentruca să felicite pe Maiestatea Sa, Împăratul german, din prilejul serbării de ziua nașterii din 27 Ianuarie. În suita Maiestatei Sale, ces. și apost. reg. se afla ministrul de externe, contele Czernin, care a conferat înainte de amiază cu cancelarul, asemenea aflător aci, și cu secretarul de stat Zimmermann. La orele 12 și jumătate s'a servit dejunul, la care a participat și Maiestatea Sa, Împărăteasa Augusta Victoria, apoi principii Heinrich și Waldemar, și cei din suita ambilor domnitori. Maiestatea Sa, Împăratul și Regele Carol a toastat în onoarea Împăratului Wilhelm, rostind vorbirea următoare:

«Am pus preț pe aceea, ca în ziua de astăzi să fiu aici, pentruca să aduc Maiestateii Voastre, scumpului meu amic și credinciosului aliat, în persoană felicitările cele mai calde. Pentru a treia oară își serbează Maiestatea Voastră ziua nașterii în milocul războiului, pe care ni l'au impus dușmanii și pentru a cărui continuare ei singuri sunt responsabili în urma respingerii ofertului nostru loial de pace. Armata Maiestateii Voastre, acoperită cu glorie, în unire cu armatele mele viteze și cu ale aliaților noștri, au raportat, cu ajutorul celui atotputernic, și în anul din urmă succese grabnice, cari ne umplu de mândrie îndreptățită, dar și de încredere neclătinată în privința mersului ulterior al luptelor. Pătruns de aceleași sentimente de caldă pretenie, pe cari le-a nutrit față de Maiestatea Voastră fericitul și înălțatul meu unchiu, cuprind doririle mele în exclamarea următoare: Maiestatea Sa, Împăratul german și Regele al Prusiei să trăiască!»

Maiestatea Sa, Împăratul Wilhelm al Germaniei, a răspuns următoarele:

«Pentru vizita de astăzi a Maiestateii Voastre, precum și pentru doririle exprimate în ziua nașterii mele, exprim Maiestateii Voastre, scumpului meu amic și aliat, mulțămia mea cea mai calduroasă. Prezența Maiestateii Voastre aici, în ziua de astăzi, e o dovadă

nouă, plausibilă pentru mine, că în bucurii și în suferințe, în ceasuri grele și în zile senine, Maiestatea Voastră, cu armata și poporul Maiestateii Voastre, se simte una cu mine și cu armata mea și poporul meu, în nestrămutată gândire, de a duce cu ajutorul celui atotputernic războiul actual la un sfârșit norocos, pentru popoarele noastre plin de egală binecuvântare. Refuzarea ofertului nostru de pace va cădea asupra acelora, cari au respins în mod brusc loiala noastră prevenire. Forțele luptătoare, acoperite cu glorie, din Austro-Ungaria și Germania, în unire cu aliatele lor, vor eluța pe seama țărilor noastre pacea, în care legăturile prieteniei, cimentate cu sânge și cu fier, dintre noi și popoarele noastre, se vor dovedi și mai departe de tari și credincioase, în munca comună a păcii. În special mulțumesc Maiestateii Voastre pentru cuvintele de caldă gândire la Maiestatea Sa, Împăratul Francisc Iosif, înaltul și părintescul meu amic. În aducerea aminte de fericitul Împărat să ni se sfințească, acum și în viitor, sentimentele amicitiei. Imi cuprind mulțămia în exclamarea următoare: Să trăiască Maiestatea Sa, Împăratul Carol. Ura, ura, ura!»

Ziua nașterii Împăratului Wilhelm a fost serbată cu pompă mare pretutindena în Germania și chiar și în monarhia noastră, în orașele în cari sunt dislocate trupe germane. Domnitorii celorlalte state aliate au trimis Împăratului Wilhelm calduroase telegrame de felicitare, iar prezidentul camerei din Prusia a telegrafat Maiestateii Sale următoarele:

«În ziua de sărbătoare națională de astăzi și totodată în preseara luptelor celor mai grele decisive, cari au să decidă asupra viitorului țării noastre, aduc Maiestateii Voastre în numele parlamentului cele mai ferbinți doriri de bine ale credinciosului popor prusian. Cu poporul întreg german e firm hotărât și poporul nostru să se lupte cu încredințare și cu cele mai grele sarcini, pentruca sub conducerea iubitului nostru Împărat și Rege să ajungem la învingerea deplină și la pacea asigurată prin ea».

Din fiecare cerc administrativ din Prusia s'a trimis Împăratului Wilhelm telegramă, în care poporul îl asigură de credința neclătită și se declară gata a-și da ultima picătură de sânge pentru învingerea cauzei drepte a Germaniei. Frumoasă telegramă de felicitare a primit Împăratul și dela academia de științe din Berlin și dela celelalte instituțiuni înalte culturale din Germania.

Raportul atașatului militar.

Când s'a mutat din București guvernul român, n'a putut să ducă cu sine toate arhivele. Au mai ramas acte și în București, și încă multe acte însemnate. Intre ele poate să fie pus și raportul domnului vicecolonel Mircescu, fost atașat militar la Berlin, raport aflat între actele, pe cari au pus Germanii mâna, după intrarea lor în București. Raportul a fost trimis guvernului român în anul 1916, ceva înainte de declararea războiului din partea României, și în el vicecolonelul Mircescu, care a fost la toate fronturile și a văzut cum luptă Germanii și cu ce luptă Germanii, și-a exprimat părerea, că ofensiva mare rusească din Galiția nu va avea nici un succes, precum nu au avut succese nici încercările anglo-franceze dela frontul vestic, de a se sparge frontul german. Vicecolonelul Mircescu a spus și aceea în raportul său, că și în cazul, dacă s'ar naște fronturi noi, puterile centrale nu ajung în perpleșitate, pentru-că sunt luate toate măsurile, ca trupele se poată fi mutate cu grabire la noul front. Vicecolonelul Mircescu scrie cu multă laudă despre armatele puterilor centrale și și exprimă convigerea, că victoria finală nu poate să fie decât pe partea puterilor centrale... Adecă li s'a deschis ochii din vreme celor din București și li s'a arătat, că nu va fi bine să intre în război cu puterile centrale, și totuși nu și-au ferit fara de catastrofa care a dat peste ea, fiindcă i-au fost orbit patimile și i-au fost făcut robi altora — rubele!..

Proteste. Prezidentul clubului croato-sloven din senatul imperial dela Viena, domnul *Dr. Korofec*, a trimis adresă ministrului de externe al monarhiei noastre, domnului *Czernin*, în care adresă protestează în contra intențiunilor antantei de a «elibera» pe Slavii din Austria, ceea ce n'a provocat decât numai indignare la poporul croat și sloven din Austria, gata să trăiască și se moară pentru monarhie, în supunere și credință nestrămutată față de casa domnitoare habsburgică! Căpitanul țării din Craina, *Dr. Sustersic*, încă a trimis adresă domnului *Czernin*, comunicându-i, că întregul popor sloven din Craina protestează în contra implicării sale în nota antantei și în contra prezentării sale ca pretext pentru continuarea războiului. Poporul croato-sloven își are legate interesele de monarhia habsburgică și numai sub sceptrul domnitorului de până acum vrea să se ferească. Căpitanul țării din Gorița și Gradișca, *Dr. Faiduti*, asemenea a trimis adresă domnului *Czernin*, în numele Italianilor din Austria, protestând în contra intențiunii de a fi eliberați acestia de sub «domnia streină». Italianii din Austria se află de secole sub domnia casei de Habsburg și nu s'au dorit niciodată sub o altă domnie. Ei au fost și sunt credincioși patriei și domnitorului lor. Clubul român din senatul imperial austriac a dat apoi un comunicat, în care respinge afirmarea antantei, că Românii din Austria s'ar afla sub domnie streină, ei, cari totdeauna s'au bucurat de neconturbată dezvoltare politică, economică și culturală, din care motiv se și poartă cu tradițională credință față de dinastie, ceea ce au dovedit și în cursul războiului. Protestează deci cu toată hotărârea în contra planurilor antantei, de a scoate din legăturile lor cu monarhia!..

† Protopresbiterul Ioan Droc.

Sicriul cu rămășițele pământești ale regretatului protopresbiter *Ioan Droc* a fost mutat încă Luni după amiază dela locuința decedatului în biserica catedrală și așezat pe catafalc, în mijlocul bisericii. Pe sicriu sunt așezate două cununi mari, frumoase: a nemângăiatei soții, văduva *Agapia Droc* născută *Burbea*, care bolnavă fiind, n'a putut să dea însoțire neuitatului ei soț până la locul de vecinică odihnă, și a consistorului arhidiecezan, al cărui valoros membru fusese deodată lungă vreme.

Marți după amiază la orele 2 s'a început apoi în catedrală actul înmormântării. La celebrat protopresbiterul *Dr. Ioan Stroia*, asistat de *Dr. Vasile Bologa*, directorul școalei de fete, *Ioan B. Botu*, paroh în suburbiul Iosefin, *Romul Bușca*, paroh în suburbiul de jos, și *Cornel Cioran*, paroh în Reșinari. Public e cam puțin în catedrală, o urmăre a faptului, că mulți Români lipsesc încă din Sibiu. Cei aflători în Sibiu sunt însă aproape toți întruniți, în preponderanță damele, pentru a da răposatului onorurile din urmă. Sunt prezenți toți asesorii consistoriali aflători în Sibiu, în frunte cu Ilustritatea Sa, Arhi mandritul *Dr. Itarion Pușcariu*, vicar arhi episcopesc. Sunt de față mai înuți fruntași țărani și țărance din Reșinari, rudeni de ale răposatului.

După terminarea prohodului prescriș la înmormântare de protopresbiteri, domnul protopresbiter *Dr. Ioan Stroia* rostește panegiricul, scoțând la iveală meritele pe cari și le-a câștigat în iumea aceasta protopresbiterul *Ioan Droc*, ca slujitor al altărilor, ca promotor al culturii și ca îndrumător bun al poporului pe terenul economic. A avut simț și înțelegere pentru toate durerile neamului, pentru toate lipsurile lui, ceea ce a dovedit și prin faptul, că o parte însemnată din averea sa, văduva *Agapia Droc*, pentru scopuri de binefacere, punându-o sub administrația consistorului. Publicăm panegiricul mai la vale în întregime.

Sicriul a fost apoi pus pe carul mortuar și dus afară, în cimiterul central orășenesc, așezat fiind aci în sinul pământului, unde își doarme acum somnul de veci protopresbiterul *Ioan Droc*, căruia bunul Dumnezeu dăruiască-i odihnă lină, căci viața sa a fost mănoasă și folositoare pentru credincioșii bisericii sale și pentru fiii neamului său.

În veci pomenirea lui!

Din partea familiei s'a dat din tristul prilej al trecerii la cele vecinice a protopresbiterului *Ioan Droc* următorul anunț funebrel:

Agapia Droc născută *Burbea*, în numele său și al rudeniilor, cu nemărginită durere aduce la cunoștință, că mult iubitul și bunul ei soț *Ioan Droc*, protopresbiter gr.-or. emeritat, fost primul protopresbiter

al tractului Mercurei, asesor în consistorul mitropolitan, membru fondator al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român», membru al fondului de teatru român și altor instituțiuni culturale, prezident al direcțiunii «Casei de păstrare din Mercurea» etc. etc. Duminecă în 15/28 Ianuarie a. c. la 9 ore a. m., după scurte suferințe, împărțit cu sf. Taine, a adormit în Domnul, în anul al 80-lea al etății, al 55-lea al fericitei sale căsătorii și al 53-lea al preoției. Ritualele prescise se vor îndeplini în biserica catedrală Marți, în 17/30 Ianuarie, la orele 2 p. m., după cari rămășițele pământești ale scumpului defunct se vor transporta în cimiterul orășenesc, spre vecinică odihnă.

Fie-i odihna lină și memoria binecuvântată!

Sibiu, 16/29 Ianuarie 1917.

Panegiricul rostit de domnul protopresbiter *Dr. Ioan Stroia* a fost de următorul cuprins:

«Luptă bună m'am luptat, curgerea am plinit, credința am păzit, iară ce este mai mult mi s'a ales mie cununa dreptății, care o va da mie Domnul în ziua aceea, — dreptul judecător, dar nu numai mie, ci și tuturor, celor ce iubesc arătarea lui».

II. Tim. 4, 7, 8.

Jalnici ascultători! Rând pe rând dispar tot mai mult figurile mărețe ale acelor bărbați, cari pe la începutul jumătății a doua a secolului trecut sub conducerea marelui păstor Andreiu Baron de Șaguna au luat parte activă la întemeierea și întărirea organismului de azi al bisericii noastre. Nisuițele și sbuciumările lor, activitatea și succesul lor privite sub situațiile vitrege ale prezentului, îmbracă cu o aureolă tot mai puternică și strălucitoare figurile acelor timpuri dispărute și ne îndeamnă ca pe puținii bătrâni ce ne-au mai rămas din acea eră, să-i încunjurăm tot cu mai mare reverință. Și iubitul nostru repausat, protopresbiterul *Ioan Droc* care ne-a întrunit azi aici în sfânta catedrală, încă a aparținut acelei pleiade de antelupători ai constituției bisericii noastre. Ca membru al sinodului arhidiecezan, al congresului național bisericesc și ca asesor onorar în consistorul arhidiecezan și mitropolitan în diferite perioade a avut și el partea sa vrednică de remarcat în anumele frământări și creațiuni.

Ioan Droc s'a născut în anul 1826 în comuna Rașinari, județul Sibiu, dintr-o din vrednicii parohi ai acestei comune și descendent din o veche și frunțasă familie, a dat fiului său *Ioan*, pe care îl destinase de urmaș al său, o deosebită îngrijire, trimițându-l de timpuriu la școli. După absolvirea gimnaziului și teologiei, deși tinărul *Droc* se ocupa cu alte gânduri, la dorința părinților săi, a ocupat postul de catihet la școala din Rașinari, pe care cu alți colegi zeloși, figuri cunoscute în viața noastră socială, o a adus la renumele acela mare de a fi fost considerată prima școală capitală română. La 1862 s'a căsătorit în Brașov cu tinăra *Agapia Burbea*, fiica comerciantului *George Burbea*, bine apreciat în orașul său, iar la 1864 a intrat în cler. Prin activitatea sa bisericască-scolară și prin interesul său față de afacerile publice generale și-a câștigat încrederea conducătorilor bisericii noastre, cari la anul 1874 i-au încredințat conducerea tractului *Mercurea*, de nou creat în urma arondării parohiilor în protopresbiterate și poate mai mult la nisuița consilierului *Ilie Măcelar*. Aproape treizeci de ani a condus acest protopresbiterat cu zel și pricepere, nizuind în conțelegere cu renumita familie *Măcelar* a crea în *Mercurea* un centru al vieții noastre bisericăști, școlare și economice-sociale. În nisuița aceasta însă nu i-a succes să fie sprijinit de toți poporenii săi. Sarcinile grele ce le-a adus cu sine zidirea pompoasei biserici, începută în o este sie și pompă mai presus de puterile *Mercurenilor*, a făcut pe mulți să se înstreuneze de biserică și de scopurile ei. Tinărul protopop însă în urma datorințelor sale de paroh și protopresbiter a trebuit să insiste pentru terminarea bisericii chiar și cu rizicul sporirii sarcinilor existente. Biserica s'a terminat și este azi o podoabă pentru acel oraș și un titlu de laudă pentru cei ce au ostenit la realizarea ei; protopresbiterului repausat însă i-a cauzat multe momente neplăcute, învinuindu-l o seamă de parohieni nededați la dare culturală, dar mai ales aceia cari nu și-au plătit impositale la timp, că el le-ar cauza ruina lor materială. De această învinuire însă nu sunt cruțați cei mai harnici preoți ai noștri, cari au răvna să lase bresde în urma lor și nu vor fi cruțați nici cei mai conștiți conducători ai poporului, pentrucă instituțiunile culturale publice nu se pot susține decât numai prin impozite. Acel popor, care nu se știe avânta la sacrificiu fără murmur pe altarul culturi, nici nu se va învrednici a avea

ășezăminte culturale. Lipsindu-i însă unui popor atari instituțiuni, nu se va face pătaș nici de progres cultural. Soarta e poezilor lipsite de arma culturai însă e, că mai curând sau mai târziu vor trebui să îngeunche în lupta pentru existență.

Conștiu de acest adevăr, răposatul ajutat de alți frunțași nu s'a sfiit de imposibile publice, dar a căutat să câștige pentru susținerea bisericii și școlii și alte izvoare. O seamă de subvenții din aloziiile comunale, prin cari se susțin atâtea școli în parohiile din tract, sunt câștigate prin stăruința sa, iar cassa de păstrare din Mercurea, a cărei președinte dela întemeierea ei până azi a fost, și care pe lângă alte binefaceri pentru Mercurea și jur deja azi susține aproape numai din venitele sale școala noastră din Mercurea, este și va rămâne strâns legată de numele lui, fiindcă el a stăruit mai mult atât la înființarea ei, cât și la alcătuirea statutelor sale în direcțiune filantropică.

Și în cele sociale răposatul, ca protopresbiter, și-a împlinit din belșug datorința, luând parte aci ca conducător, aci ca sprijinitor, la toate mișcările culturale și economice din tract și afară de tract. Casa lui a fost pururea deschisă pentru toți aceia, cari îl cercetau sau veneau în centrul protopopiatului în afaceri culturale, economice și sociale.

Am cetit oare undeva, că adevărata valoare a unui om o poți cunoaște desăvârșit numai din dispozițiile sale din urmă. Din punctul acesta de vedere răposatul, dacă nu ar fi avut rolul frumos expus în cele spuse, chiar și numai prin testamentul său făcut și depus în cassa arhidiecezană încă în 1911 s'a făcut vrednic a fi înșirat între cei mai distinși fii și binefăcători ai neamului și bisericii noastre. Deja motivarea testamentului, care la timpul său se va da publicității, ne descoperă intențiile nobile de cari a fost condus răposatul cu iubita sa soție. «Având în vedere», zice testamentul, «zisele scripturei și a sfințelor cărți, că toate sunt deșertăciune cele omenești, câte nu rămân după moarte, având în vedere vârsta noastră înaintată și apropiatul sfârșit al vieții noastre, având în vedere ferbinta noastră dorință de a fi folositori și după moarte neamului și sfințelor noastre biserici, ne-am hotărât amândoi de mult și ne hotărâm acum de nou, fiind amândoi sănătoși trupește și sufletește și cu mintea întreagă, ca să dispunem irevocabil asupra averii noastre așa ca și după moartea noastră, averea noastră câștigată prin muncă în viață și în viața noastră, să fie folosită pentru neamul și biserica noastră».

Dispozițiile sale testamentare sunt o dovadă vie despre pornirile creștinești, de cari a fost stăpânit răposatul în viața sa. Nu-și uită de rudeniiile mai de aproape stabilind pentru ele legate în sumă de 18,000 cor., nu se dau uitării persoanele cari au servit în casa răposatului cu credință, făcându-se și acestora legate în sumă de 1200 cor., toată cealaltă avere în sumă de aproape 90,000 cor. o donează obștei, și adică bisericii din Râșinari 5000 cor. ca ajutoare pentru văduve și pentru comersanții, cari vor să cerceteze orașe comerciale, 5000 cor. se destinază ca fundațiune pentru protopresbiteratul Mercurea, din care să se deie ajutoare preoților și învățătorilor, cari susțin copii la școală și premii pentru preoții cari vor fi mai zeloși întru împlinirea misiunii lor preoțești și apostolești. Donează apoi parohiei Mercurea pe lângă cele 6000 cor., cu cari la despărțirea sa de parohie a plătit datoriile rămase din zidirea bisericii încă 2000 cor. pentru susținerea bisericii și personalului de serviciu, 1000 cor. dă mesei studenților din Brașov și 500 cor. pentru îngrijirea criptei părintești din Râșinari, iar restul de peste 74,000 cor. l-a testat arhidiecezei, foarte prevăzător, fără restricții, cu dorința numai ca Ven. Consistor să întrebuințeze venitul acolo, unde după vreme va găsi mai arzătoare trebuință.

Pe cât de altruiste sunt dispozițiile testamentare, pe atât de creștine și evlavioase sunt cuvintele de încheiere, când zice: «Și acum pe tine, Doamne, care vezi sufletul și gândul nostru curat, te rugăm să ne iai sub scutul și acoperământul tău și să ne învrednicești de sfârșit creștinesc al vieții noastre, cum te-am rugat și până acum totdeauna și ne-ai ascultat, fiindu-ne cel mai bun povățuitor în toate zilele vieții noastre».

Și tatăl cel ceresc le-a auzit cererea. Nu numai că a învrednicit pe răposatul de limita etății prezisă de psalmist «zilele anilor noștri 70 de ani, iar de vor fi în putere 80 de ani, și ce este mai mult decât aceste, osteneală și durere». După ce a împlinit al 80-lea an, tocmai atunci, când ar fi început poate pentru el osteneala și durerea, după foarte scurtă cercare, l-a chemat cerescul părinte lin la cele vecinice. L-a învrednicit de o viață casnică nu numai lungă, 55 de ani, ci și de o convețuire dintre cele mai fericite, pentru că soția i-a fost o

cunună nevesteșită pe capul său și o însoțitoare neobosită pe cărarea vieții și cu ninsuința de a-l fericii pe soțul dăruit de Dumnezeu. Și dacă nu au avut fericirea a avea și crește copii, i-a învrednicit Dumnezeu din rodul ostenețelor lor a vărsa și după moarte balsam răcoritor asupra celor lipsiți.

Și acum că Dumnezeu a binevoit a încheia viața acestui frate al nostru și slujitor al sfântului său altar într'un mod atât de creștinesc, după zisele sfințite scripture nu se cuvine a ne boci sau a-l deplânge, ci din contră a preamări pe tatăl cel ceresc pentru binefacerea ce le-au vărsat din belșug asupra răposatului și soției sale și prin ei și asupra instituțiilor noastre.

În sensul răposatului fac deci când iubitei sale soții care nu a putut să asiste la această frumoasă serbare, îi zic: Iubita mea soție, nu te intri și nu plânge pentru despărțirea noastră, care s'a făcut după sfatul celui prea înalt tocmai acum, când eu poate și-ași fi putut fi de folos, ci îndreptându-ți ochii sufletului tău spre isvorul tuturor bunătăților, iertându-mi supărarea, ce ți-am făcut, să l'rogi să ne împreune și înaintea mării sale cu cununa, ce ne-a învrednicit aici pe pământ așa de îndelungat. Dumnezeu să-ți întărească pașii, Dumnezeu să te mângăie și la revedere la judecătura cel drept.

Mă îndrept apoi către rudeniiile sale număroase, veri și verișoare, nepoți și nepoate, strănepoți și strănepoate de aici, din Râșinari și de peste hotare și vă zic să nu fiți supărați, nici aceia cari poate nu ați fost considerați în testament, ci din contră să preamăriți pe Dumnezeu, că v'a învrednicit familia cu doi binefăcători, cari vor fi lăudați și amintiți în veci de biserică și neam.

Se îndreaptă apoi răposatul către parohienii lui de odinioară și către frunțașii tractului, cu cari a muncit și cu cari s'a obosit pentru binele obștesc și le zice și lor, că dacă în lunga sa activitate i-a supărat sau nu le-a împlinit dorințele întocmai, om fiind să-l ierte, ca Domnul să-i învrednicească de mai mari daruri ca cele săvârșite prin el.

Se îndreaptă apoi iubitul nostru răposat către noi toți, cari l-am cunoscut și am convenit cu el și ne roagă, că dacă ne-a supărat cu ceva, să-l iertăm și să ne despărțim de el cu creștineștiile cuvinte: «Dumnezeu să-l ierte!»

Iar tu, Doamne, care ai binecuvântat din destul viața acestui credincios slujitor al altarului tău și l-ai îndreptat pe cărările sa răsunare, primește sunetul răposatului tău rob protoiereul Ioan în locașurile tale cele cerești și așezându-i cununa dreptății pe capul lui, pune-l în șirul slujitorilor tăi cerești, ca să te laude pe tine, precum pe pământ, așa și în ceruri, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin!

Vecinica lui pomenire!

Războiul.

La frontul dela apus trupe de recunoaștere au avut ciocniri cu dușmanul, care a atacat apoi o înălțime, fără succes, în general însă situația e neschimbată. Nu s'a întâmplat nimic deosebit nici la frontul răsăritean, unde zăpada, frigul, gerul, iarna grea face cu neputință desvoltarea vreunei activități mai mari. În Carpații Moldovei gerul e atât de mare, încât comandantul armatei rusești a dispus să fie aduși la frontul acesta numai soldați din Caucaz, învățați cu gerul. La frontul italian trupe de ale noastre au intrat în tranșee dușmane pe la Goriția și s'au reîntors cu prizonieri și cu mitraliere capturate dela Italiani. În general a fost însă liniște și la frontul acesta. Submarine germane au mai scufundat câteva vapoare engleze.

A V I Z

Învățătorii pensionați și văduvele lor: a) cari au fost necesități, în urmarea invaziei din 1916, a se refugia și pot dovedi cu act oficial; b) cari au fost bolnavi în decursul anului 1915 și 1916 și pot dovedi faptul cu atestat medical, ori scoteli dela farmacie; c) cari au avut daune din cauza războiului, ori a altor elemente și pot dovedi cu atestat oficial; d) cari au cel puțin doi membri incapabili de lucru și lipsiți de orice venit: conform ordinului ministerial din 28 Decembrie 1916 Nr. 148.629 sunt îndreptățiți a petiționa, pe calea inspectorului reg. până la 15 Febr. a. c. pentru un ajutor de 100 resp. 80 cor. Cei cari

pot produce atestat de paupertate materială, sunt scutiți de a pune timbru de 1 coroană. Văduvele și orfanii, cari fie din orice cauză nu beneficiază pensie, încă pot petiționa aculând extras de moarte, testimoniu de calificare și atestat de serviciu.

NOUTĂȚI.

Parastas. Sâmbătă în 21 l. c. să împlinește anul dela reposarea In. Pr. Sf. Arhiepiscop și Mitropolit *Ioan Meșianu*. Din prilejul acesta în aceeași zi la 10 ore a. m. se va celebra în biserica catedrală parastas întru pomenirea înaltului defunct.

Anunțarea urcării pe tron. Conform obiceiului tradițional, curțile care se află în raporturi amicale unele cu altele, își anunță prin trimiși speciali schimbarea de tron. Această schimbare, cu privire la monarhia noastră, va fi anunțată împăratului Wilhelm, sultanului Mehmed V., și regelui bulgar Ferdinand prin arhiducele *Maximilian*, fratele domnitorului Carol; iar prin contele *Khuen-Hedervary* la regele Bavariei (în München), la regele din Württemberg (în Stuttgart), la marele duce de Baden (în Karlsruhe) și la principele de Hessen-Kassel (în Darmstadt).

Principele Carol se însoară! Seriu zărele din Rusia, iar știrea dată de ele sosește la noi prin Stockholm, că principele Carol, moștenitorul de tron al României, care nu tocmai demult fusese în Petrograd, la curtea țarului, însoțit de ministrul president român Ionel I. C. Brătianu, se va logodi cât mai curând cu principesa Tatiana, fiica țarului rusec. Oalătoria aceasta la curtea țarului nu a avut deci alt scop, decât stabilirea amănuntelor pentru legarea căsătoriei.

Serviciu prompt postal. Doi frați din Szabadka, Tesar Frederic și Constantin, ambii locotenenți și aflatori pe câmpul de luptă dela izbucnirea războiului, au primit acum, la finea lunii Ianuarie 1917, o ilustrată, pe care o trimisese sora lor din Sarajievo, încă în 1909, Maiu 3 pe adresa lor la Szabadka. Au trebuit se treacă opt ani, până a putut fi înmănată biata ilustrată.

Serbarea aniversară a reformatiunii. Aniversarul de 400 de ani al reformatiunii se va serba în anul curent, la 31 Octombrie, în Wittenberga, și anume în mănăstirea, pe a cărei ușă Luther își afișase tezele în mod oficial. La festivitate sânt așteptați, în frunte cu împăratul Wilhelm, principii protestanți, precum și reprezentanții bisericilor protestante. Se vor face excursiuni la Eisenach și Wartburg.

Baston de mareșal. Maiestatea Sa Monarhul nostru, întorcându-se dela cartierul general german, s'a oprit la Pöyeyă pentru a face o vizită regelui bulgar Ferdinand și a-i preda bastonul de mareșal.

Prelungirea moratoriului. Guvernul ungar a hotărât, ca moratoriul pentru Ardeal, expirat în 31 Ianuarie, să se prelungească până la 31 Martie.

La Iecaterinoslav. După știrile mai nouă, venite din Rusia, curtea română se va muta la Iecaterinoslav, în Rusia de sud. Vagoanele stau încărcate, gata de plecare, în gara din Iași, cu lucrurile aparținătoare casei domnitoare române. Guvernul, parlamentul și oficiile înalte ale statului român vor fi așezate, parte în Iecaterinoslav, parte în Cherson.

Universitatea din Dobrița. Inaugurarea solemnă a universității din Dobrița se va face în Iunie, anul curent. La inaugurare vor participa și Maiestățile Lor, Regele Carol și Regina Zita. În Dobrița se fac de pe acum pregătiri, ca serbările ce se vor aranja cu ocaziunea inaugurării, să fie cât să poate de succese.

Alt comandant. Agența Havas anunță, că în locul lui Benaev a luat comanda asupra frontului ruso-român generalul *Gurco*.

Numire. Se comunică oficial dela Petrograd, că *Sasnov* este numit ambasador al Rusiei la Londra.

Spania neutrală. Se vestește din Madrid: Ministrul president spaniol, contele Romanones, cu prilejul unui banchet al primăriei, a declarat, că Spania are să-și

păstreze neutralitatea cu rigoare. Prim-ministrul speră, că regele Alfonso în momentul potrivit va întreprinde pașii pentru mijlocirea păcii.

Medicii dela front. În 20, 21 și 22 Februarie nouă se vor întruni în Lemberg toți medicii aparținători armatei a doua ces, și regești, cari fac serviciu de campanie, pentru a li se face mai multe comunicări despre rezultatele obținute în cursul războiului cu unele proceduri nouă de vindecare, atât ale ranelor, cât și ale boalelor. Vor vorbi mulți medici superiori militari, mulți profesori, și între cei ce vor ținea conferențe se află trecut și un Român: domnul *Dr. Iuliu Mođovan*, medic de regiment și docent universitar.

Preț enorm. În Germania un proprietar a cerut pe nouă găște grase prețul de 1800 mărci. Nu l-a primit; în schimb a primit cinci luni de temniță ordinară și 3000 mărci amendă, pentru obrăznicia de a cere un preț atât de enorm.

Mulțumită. Familia regretatului *Man Poplăcean*, fost proprietar în Sibiu și membru în comitetul nostru parohial, a donat sfinței noastre biserici ort. din Sibiu suburbial Iosefin, suma de două sute (200) coroane punând astfel basă la „Fondul clopotelor”. Pentru acest frumos dar aducem stimatăei familiei și pe calea aceasta în numele comitetului parohial, cea mai sinceră mulțumită. Sibiu, 15 Ianuarie 1917. Ioan B. Boiv, paroh prez., Iosif Marcu jun. epitrop.

Vienezele vreau pace. În Viena s'a ținut o adunare mare de femei, aranjată de reuniunea generală feminină austriacă, în favorul păcii. Au participat și femei din Germania, Danemarca și din statele neutrale. S'au rostit mai multe vorbiri în favorul păcii, apoi s'a votat o rezoluțiune de înțelesul, că femeile vieneze au convingerea, că în toate statele, maioritatea popoarelor dorește pacea. De aceea, adunarea se adresează guvernului cu rugarea, ca să nu se lase influențat de nici un refuz al dușmanilor, ci să continue cu sollicitarea acceptării ofertului făcut în privința păcii; aducând totodată la cunoștință publică condițiile de pace. Adunarea adresează apoi rugare către toate femeile din lume, să sprijinească guvernele lor în acțiunea de pace. Femeilor din statele dușmane le mergea pacea și că în contra voinței lor se întâmplă aceea, că omenimea e apăsată și mai departe de blăstămii războiului.

La așezământul umanitar, numit „Reuniunea română de întocmire a Sibiului” au fost primiți următorii membri noi cu taxa de 2 cor. de înscriere și cu câte 60 bani după cazurile de moarte și anume: *Paraschiva Mera n. Joandrea*, văduvă de învățător, *Leontina Mohan n. Rednic* și *Paraschiva Marcu n. Apolean*, soțu de culegatori tipografi; în același timp s'au plătit ajutoarele statutare după răposății: *Maria D. Nicoară*, prescurară în Jina; *Aron Feier*, fost cursor la „Albina”; *Ana Joandrea n. Ivan*, văduvă de învățător și *Nicolae Peicu*, paroh și preot militar, cu cari numărul membrilor răposăți din sinul Reuniunii a ajuns la 299. Inscieri de membru noi se pot face la presidentul Reuniunii *Victor Tordășianu*, în cancelaria casei Consistorului arhidiecezan.

Numirile de localități. Înainte cu câțiva ani se hotărâse în societatea geografică a Ungariei, ca numirile străine ale localităților să se scrie în forma lor originală chiar și atunci, când limba maghiară are numirea sa proprie pentru asemenea localități. De exemplu: să nu se scrie ungurește *Boroszó*, ci totdeauna *Breslau*, nu *Bécs*, ci numai *Wien* ș. a. m. d. Academia maghiară, cum știm, a decis la propunerea lui *Zsolt Beőby*, ca vechile numiri maghiare, întrebuințate până astăzi, să se păstreze și mai departe, și astfel localitățile străine să se numească în textele maghiare cu numele lor unguresc. Părerea academei a adoptat o acum și ministrul de interne ungar. Într-o circulară, trimisă municipiilor și altor oficii, dispune adecă întrebuințarea oficială a formei maghiare pentru numirile de localități străine, iar numirea străină să se folosească cel mult în paranteză. Excepție formează numirile de localități croato-slavone, care în comunicația cu Croația au să se scrie în forma lor croatică. Circulara numită conține și lista tuturor numirilor de localități străine, care au și formă ungurească. — Nici noi nu cerem altceva, decât ca în limba românească scrișă să putem întrebuința vechile numiri românești, conform legilor firești ale limbii.

La Librăria arhiepiscopala

se vând cu preț redus:

I. Recvizite pentru fizică.

	Cor.
Instrument arhimedic	5.85
Glob de aramă	3.10
Scripte	4.50
Cumpănă	2.50
Potcoave magnetice	—60
Retorte	—60
Sticle pentru udat	1.60
Prismă	3.10
Sticle măritoare	3.50
Vase papilare	3.10
Vase comunicatoare	3.10
Vas de ținut apă	4.30
Pâlnic de sticlă	—50
Pocale de sticlă	—40
Rudă de sticlă și cauciuc	4.50
Țevi de sticlă	1.80
Cuții cu peatră brună	—40
Sticle cu acid cal-elor	2.10
Colecțiuni cu mineralii	24.—
Colecțiunea plantelor	12.—
Colecțiunea insectelor	15.—
Colecțiunea corpurilor geometrice	6.—
Colecțiunea măsurilor	8.—

II. Tabele de intuițiune.

Modelul mașinei de aburi	3.—
Să ne ferim de beuturi spirituoase	1.50
Urmările beției	2.80
Himnuri	3.—
Cuții, conțin câte 16 tabele din istoria naturală, cutia	10.—
Orașul	5.—
Pădurea	5.—
Munții	5.—
Primăvara	5.—
Vara	5.—
Iarna	5.—
Curtea țărănească	6.—
Konyhaker	3.—
Fațitetés	3.—
Palkó	3.—
Öreg koldus	3.—
Madarak etetés	3.—
Templom	3.—
Szántás, vetés, boronálás	3.—
Ruhamóság	3.—
Rostálás	3.—
Aratás	3.—
Asztalos mihely	3.—
Takács	3.—
Kovács	3.—
Czipész	3.—
Szűretelés	3.—
Table negre mari pentru școală (lungimea 1.5 m., lățimea 1.25 m.)	10.—
Stindardul și emblema națională maghiară	4.—

Biblioteca

„Reuniunii române de agricultură din com. Sibiu“

Nr. 1. Ținerea vitelor, de E. Brote	K —24
2. Trifoiul, de Eugen Brote	—24
3. Prăsierea pomilor, de Dem. Comșa	—24
4. Legea veterinară, de Inv. Muntean	—80
5. Insoțirile de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote	1 60
6. Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu	—70
9. Povețe pentru stăpînirea gândacilor de Maiu	—10
10. Darea pe vinuri și favorurile (Inlesnirile) ce face legea în privința ei proprietarilor de vii	—
11. Povețe pentru apărarea împotriva gândacilor, cari siredelese mugurii	—10
12. Scurtă povățuire la stăpînire șoarecilor de câmp	—10
13. Cum să îmblățim orzul de bere	—18
14. Viierul român sau Noua cultură a viilor, de Nicolau Iosif, învățător	—70
15. Nutrirea animalelor de casă, de Aurel Cosciuc. Op. premiat. Cu 6 ilustrații în text	1.50
16. Cuvinte de îmbărbătare pentru Serbarea pomilor și a paserilor	—20
17. Monilia, o nouă boală a pomilor, de Hermann Kern	—10
18. Dale Pomăritului, sfaturi întocmite de Astra Hodoș	—25
19. Câteva rele incubate în porațiunea dela sate de Dr. Ion Bucur, medic	—30
20. Nimicirea șoarecilor de câmp, îndrăvări prelucrate după instrucție ministerială	—20

In editura comisiei administrative a Tipografiei arhiepiscopale a apărut:

Biblia mică

sau

părți alese din sfânta scriptură, testamentul vechiu și testamentul nou,

cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Sale Domnului Ioan Mețianu, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și metropolit al românilor gror. din Ungaria și Transilvania.

Format plăcut 8° pe 272 pagini, cu următorul cuprins:

A. Testamentul vechiu.

I. *Intâia carte a lui Moise.* Facerea lumii. Păcatul lui Adam și al Evei. Pedepșa lor. Făgăduința Mesei. Uciderea de frate a lui Cain. Următorii lui. Vestirea poporului. Facerea corabiei. Potopul se începe. Potopul se sfârșește. Avraam primește în cortul său pe ingeri, cari îi făgăduiesc fiu din Sara și i-se descopere perirea Sodomei. Isav și Iacob, căsătoria lui Iacob. Iosif din pismă se vinde de frațu său. Iosif prin tălcuirea visurilor lui Faraon se înalță la cinstea de Voievod. Călătoria lui Iacob în Egipt la fiul său Iosif.

II. *A doua carte a lui Moise. Egipt.* Nașterea creșterea, fuga și căsătoria lui Moise. Așezarea mie, lului Paștilor. Moartea celor întâi născuți, începutul egiptului. Săvârșirea egiptului. Perirea egiptenilor în marea roșie. Moise primește sfintele zece porunci ale lui Dumnezeu. Intocmirea meseriașilor. Șerbarea Sâmbetei. Tabelele legii.

III. *A treia carte a lui Moise. Leviticon.* Sfințirea preoților. Tălcuirea celor zece porunci și a altor legi.

IV. *A patra carte a lui Moise. Numerile.* Văleam vrea să blasteme pe Israeliteni. Asina lui vorbește. Legea despre bunurile de moștenire. Iisus Navi se pune în locul lui Moise povățuitor poporului.

V. *A cincea carte a lui Moise. A doua lege.* Repetarea celor zece porunci ale lui Dumnezeu. Moise predă dirigătoria sa, și așază pe Iisus fiul lui Navi în locul său. Moartea lui Moise și ce urmează după aceea.

VI. *Cartea lui Iisus Navi.* Israel trece cu urme neudate prin Iordan. Cuprinderea și risipirea cetății Ierihonului.

VII. *Cartea judecătorilor lui Israel.* Vitejia procoței Deborei, a lui Varac și a lui Iail. Invinșerea lui Gedeon asupra lui Madiam. Vitejia, nunta și găcitură lui Samson.

VIII. *Cartea I-a a împăraților.* Înălțarea lui Samuil. Moartea lui Eli și a fiilor lui. Ungerea lui Saul de împărat. Lupta lui David cu uriașul Goliat.

IX. *Cartea II-a a împăraților.* Ungerea lui David de împărat.

X. *Cartea III-a a împăraților.* Căsătoria, rugăciunea și judecata lui Solomon. Biserica lui Solomon. Ilie ucide pe preoți lui Baal.

XI. *Cartea IV-a a împăraților.* Cele cinci minuni ale lui Eliseu. Neeman se curăță de boală.

XII. *Cartea lui Iov.* Nenorocirea și răbdarea lui Iov.

XIII. *Cartea lui David.* Căsătoria lui David cu Batșabă. Înălțarea lui David la tron. Lauda înțelepciunii în viața omenească. Lauda mamei muncitoare.

XIV. *Cartea lui Solomon.* Toate și au vremea lor. Mijloacele fericirii.

XV. *Cartea lui Ieremias.* Vedenia despre smochine.

XVI. *Cartea lui Daniel.* Daniel tălcuiește visul lui Navuhodonosor. Scăparea din grupa leilor.

XVII. *Cartea lui Iona.* Chemarea, neascultarea și pedeapsa lui Iona. Rugăciunea lui Iona pentru scăpare.

XVIII. *Cartea lui Iov.* Rugăciunea bătrânului Iov, a Sarei și ascultarea rugăciunii lor. Voia din urmă a lui Iov și sfătuirea către fiul său.

XIX. *Cartea lui Iudă.* Iscusitul îndemni și bunul sfat al Iuditei către bătrânii poporului. Tăierea capului lui Olfen. Măntuirea Iuditei și a poporului ei.

XX. *Cartea înțelepciunii lui Solomon.* Rugăciunea către Dumnezeu pentru înțelepciune.

XXI. *Cartea înțelepciunii lui Iisus fiului lui Sirach.* Despre ascultarea pruncilor către părinți, și despre adevărata smerenie. Lauda femeilor bune, și mustrarea celor rele.

XXII. *Cartea Macaveilor.* Despre nedumneirea și tirania lui Antioch. Despre statornicia celor șapte frați Macavei și a mamei lor.

B. Testamentul nou.

Nașterea lui Ioan Botezătorul. Bunavestire. Nașterea lui Iisus. Întâmpinarea Doamnei. Magii dela răsărit. Fuga în Egipt. Botezul lui Iisus. Ispirea lui Iisus. Nunta din Cana. Samariteanca la puțul lui Iacob. Siabănoșul dela lacul Vitezda. Cuvântarea de pe munte. Învierea tinărului din Nain. Învierea jetei lui Iair. Schimbarea la față. Vindecarea orbului din naștere. Samariteanul cel îndurat. Cina cea mare. Fiul cel răcăcit. Bogatul și Lazăr cel sărac. Vameșul și Fariseul. Zacheu Vameșul. Filerii văduvei. Pilda Sămănătorului. Învierea lui Lazăr. Intrarea în Ierusalim. Cina cea de taină. Iisus în grădina Getsman. Iisus înaintea Arherilor. Pădimele, răstignirea, moartea, înmormântarea lui Iisus.

Se află de vânzare la Librăria arhiepiscopala, și se vinde legată solid și frumos cu 2.30 cor. + 20 fileri porto.

Revânzătorilor li se dă rabat 15%.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhiepiscopala în Sibiu:

Frumoasa din Nor

și alte povești

de

E. Hodoș.

Prețul 2.50 cor. + porto 20 bani.

A apărut

in editura Comisiunii administrative a tipografiei arhiepiscopale

Acaftistul

Preșfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn Ioan Mețianu, arhiepiscop-metropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

In aceasta ediție augmentată, (474 pagini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezeieții Liturgii. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune mai înainte de Isповedanie. Învățătură pentru Isповedanie. Rugăciunile sfintei cuminecături. Rugăciunile după sfânta cuminecătură. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos. Canon de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciunea de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Acaftistul preasfintei de Dumnezeu Născătoare. Canon de mulțumită către preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstitul Paraclicis al preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Ingerul păzitorul vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cântă către toate puterile cerești și către toți sfinții. Rugăciunile mesei. Rugăciune la deosebite ocaziuni. Culegere de rugăciuni la felurite întâmplări. Sinaxariu pentru tot anul. Păscălia până la anul 1960 cu esplanare.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhiepiscopala, și se vinde legat solid și cu gust, în culoare roșie, cu 2 cor. 50 fil. porto 20 fil. Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

A apărut în editura comisiei administrative a tipografiei arhiepiscopale:

B. Ruiz Amado:

Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul „Andreian“. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succesului. Perioada fatală. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhărelele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietnii. Cavalerism și Donchisotism. Viermele neadormit. Orientări. O putere... Noblețea adevărată. Încălinările și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor demosteniți. O obiecțiune și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca. Împărțirea timpului. Statornicia. Împărțeste ca să învingeri. Puterea de sus Adaus: Sfaturile unui părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, Secretul succesului e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhiepiscopala din Sibiu, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu 2 corosne.

Revânzătorilor se dă un rabat de 20%.

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de Dr. I. Lupaș, Săliște.

Nr. 16—36

Mângăiați poporul!

Cuvântări bisericesti

de

Dr. Ioan Lupaș

și alți preoți din protopopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la Librăria Arhiepiscopala în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: Broșat cor. 2.—, legat cor. 2.60, porto 20 fileri.

A apărut

in editura Comisiunii administrative a tipografiei arhiepiscopale

Carte de rugăciune,

in care se cuprind: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluește-mă Dumnezeule“, etc.; rugăciunile mesei; Simvolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci; rugăciune către domnul nostru Iisus Christos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhiepiscopala, și se vinde legată în culoare roșie și vânzată cu 30 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Preoților, profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trebuințele sufletului, precum și pentru ostașii din război, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

In editura comisiei administrative a tipografiei arhiepiscopale, în traducere românească, făcută de dl Teodor V. Păcățian redactorul „Telegrafului Român“ a apărut

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: Principiile fundamentale ale civilizației. Educarea voinței în spirit creștin. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhiepiscopala din Sibiu. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 15 fileri porto postal.

Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

La Librăria arhiepiscopala, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat 200 cor.

Aceiași legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat 180 cor.

Aceiași legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat 150 cor.

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite cu copcii cu cutie de păstrat 50 cor.

Evangelia legată în piele roșie cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată foile colorate galben, cu copcii 40 cor.

Din cauza scumpirii materialului, s'a urcat prețul.